

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК

10.09.2021

06-08-174S

СИЛАБУС навчальної дисципліни		SYLLABUS	
Лідерство		Leadership	
Шифр за ОП	ВБ1.4	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалавр (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань: Управління та адміністрування	07	Field of knowledge: Management and Administration	
Спеціальність: Менеджмент	073	Field of study: Management	
Освітня програма: Менеджмент		Educational Program: Management	

м. Рівне – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Лідерство» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент». Рівне. НУВГП. 2021. 14 стор.

ОПП на сайті університету: <http://er3.nuwm.edu.ua/17885/>

Розробники силабусу: Кожушко Л.Ф., д.т.н., професор,
професор кафедри менеджменту;
Фроленкова Н.А., к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту.

Силабус схвалений на засіданні кафедри менеджменту
Протокол № 1 від "27" 08 2021 року

Завідувач кафедри: Кожушко Л.Ф., д.т.н., професор.

Керівник освітньої програми: Кожушко Л.Ф., д.т.н., професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол №   від " "   2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: Н. Е. Ковшун, д.е.н.,
професор

СЗ №-4112 в ЕДО.

© Кожушко Л.Ф
© Фроленкова Н.А.
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Менеджмент
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Рік навчання, семестр	4-й рік навчання, 7-й семестр
Кількість кредитів	4
Лекції:	22
Практичні заняття:	20
Самостійна робота:	78
Курсова робота:	ні
Форма навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
	Кожушко Леонід Федорович, д.т.н., професор кафедри менеджменту
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Кожушко_Леонід_Федорович
ORCID	0000-0002-5724-4773
Як комунікувати	l.f.kozhushko@nuwm.edu.ua
	Фроленкова Надія Анатоліївна, к.е.н, доцент кафедри менеджменту
Вікіситет	https://cutt.ly/mhdjtZg
ORCID	0000-0002-5248-6394
Як комунікувати	n.a.frolenkova@nuwm.edu.ua
ПРО ДИСЦИПЛІНУ	
Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі	Метою вивчення дисципліни “Лідерство” є формування у здобувачів системи професійної компетентності (знань, прикладних вмінь та навичок) щодо використання принципів, типів, інструментів лідерства для забезпечення ефективної діяльності організації, а також вивчення індивідуально-психологічних характеристик особистості, її мотивації, можливість ідентифікувати, розуміти та прогнозувати людську поведінку в процесі трудової діяльності; сприяння формуванню, розвитку і вдосконаленню лідерських якостей студента.

	<p>Основними завданнями курсу "Лідерство" є теоретична підготовка студентів із таких питань: теоретична та практична підготовка здобувачів з питань обґрунтування методологічних принципів, підходів формування лідерського мислення, вивчення основних категорій лідерства; засвоєння сучасних технологій реалізації лідерства; оволодіння методикою лідерських підходів для прийняття ефективних рішень за умов мінливого навколишнього середовища та прогнозування параметрів конкретних ситуацій; набуття навичок формування лідерських якостей, формування ефективних команд та управління ними; вироблення умінь щодо реалізації сучасних психологічних методів та інструментів побудови ефективних комунікацій в організаціях.</p> <p>Методи навчання: лекції у формі діалогу, проблемні лекції, навчальна дискусія, аналіз конкретних ситуацій (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ та задач, тестові завдання, проєктне навчання, демонстрації, рольові та ділові ігри .</p> <p>Технології навчання: навчальні посібники, монографії, наукові статті, мультимедійні презентації, лекції, друкований роздатковий матеріал, інструкції, вебінари, онлайн курси.</p>
Компетентності	<p>ЗК 2 - Здатність до застосовування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області і професії менеджера.</p> <p>ЗК 5 - Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.</p> <p>ФК 8. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>ФК 10 - Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички, зокрема у сфері самоменеджменту.</p>
Програмні результати навчання	<p>РН 1. Демонструвати вміння використовувати теорії, методи, функції менеджменту, принципи ринкової економіки, сучасні концепції лідерства.</p> <p>РН 7. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p> <p>РН 8. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи, самоменеджменту.</p>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Управління власним розвитком. 2. Взаємодія з людьми, комунікаційні якості. 3. Уміння працювати в команді. 4. Критичне мислення. 5. Уміння бачити і вирішувати проблеми. 6. Уміння сформувати команду. 7. Аргументація та переконання. 8. Самопрезентація. 9. Управління емоціями.
Структура навчальної дисципліни	Зазначено нижче в таблиці

<p>Методи оцінювання та структура оцінки</p>	<p>Система оцінювання знань студентів проводиться у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/</p> <p>Передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.</p> <p>Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам</p> <table border="1" data-bbox="491 450 1369 562"> <thead> <tr> <th colspan="11">Поточне тестування та самостійна робота</th> <th>Сума</th> </tr> <tr> <th>T1</th> <th>T2</th> <th>T3</th> <th>T4</th> <th>T5</th> <th>T6</th> <th>T7</th> <th>T8</th> <th>T9</th> <th>T10</th> <th>T11</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2</td> <td>8</td> <td>9</td> <td>10</td> <td>8</td> <td>8</td> <td>8</td> <td>8</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>T1, T2..... T11 – теми змістових модулів</p> <p>У разі вчасного та якісного виконання поточних завдань та підсумкових контролів здобувач отримує обов'язкові бали: - 40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).</p> <p>Дисципліна закінчується заліком, тому результати складання модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль. Перескладати модульний контроль не дозволяється.</p> <p>Студенти мають можливість отримати додаткові бали (бонуси) за участь у конференціях, конкурсах, проєктах – до 10 балів.</p> <p>Усі модульні контролі проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Для забезпечення права на об'єктивне оцінювання студентам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами.</p> <p>Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti</p>	Поточне тестування та самостійна робота											Сума	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		2	8	9	10	8	8	8	8	10	10	10	100
Поточне тестування та самостійна робота											Сума																										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11																											
2	8	9	10	8	8	8	8	10	10	10	100																										
<p>Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти</p>	<p>Теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни «Лідерство» є дисципліни гуманітарного та загальноекономічного циклів. Матеріал дисципліни базується на знаннях, які студенти отримали при вивченні таких навчальних дисциплін, як «Менеджмент», «Самоменеджмент», «Управління персоналом.</p> <p>Знання та навички з навчальної дисципліни «Лідерство» допоможуть оволодіти компетентностями з навчальних дисциплін «Корпоративна культура та соціальна відповідальність бізнесу», «Основи управлінського консультування», «Стратегічний менеджмент».</p>																																				
<p>Поєднання навчання та досліджень</p>	<p>Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування тез і наукових статей з тематики курсу.</p>																																				
<p>Інформаційні ресурси</p>	<p>Основна література</p> <p>1. Бєседін М.О., Нагаєв В.М. Лідерство: стиль, ситуація і ефективність. Основи менеджменту: Оцінно-ситуаційний підхід: Підручник: Модульний варіант. Київ: Центр навч. л-ри.</p>																																				

2005. С.244-267.

2. Інноваційний університет і лідерство: проект і мікропроекти - II / відп. ред. Т. В. Фініков, Р. Сухарські. Київ: Fundacja "Instytut Artes Liberales". 2017. 460 с.

3. Лідерство у XXI столітті // Економічні проблеми ХХІ століття: міжнародний та український виміри: монографія / за ред. С. І. Юрій, Є. В. Савельєв. Київ: Знання. 2007. С.498-522.

4. Нестуля О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини ХХ ст.):навч.посіб / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля. Полтава: ПУЕТ. 2016. 227 с.

5. Нестуля О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (середина ХХ ст. – початок ХХІ ст.): навч.посіб /О.О. Нестуля, С.І. Нестуля. Полтава: ПУЕТ. 2016. 375 с.

6. Сергеєва Т.В., Дорін Фестеу, Гейл Роунтрі. Лідерство і командна робота: Навчальний посібник. – Харків: ХНУБА. 2014. 124 с.

7. Скібіцька Л. І. Лідерство та стиль роботи менеджера: навч. Посібник. Київ: Центр учб. л-ри. 2009. 192с.

8. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О.Г. Романовський, Т.В. Гура, А.Є Книш, В.В. Бондаренко – Харків. 2017. 100 с.

Додаткова література

9. Бак Г.О. Лідерство транснаціональних корпорацій у світовому створенні інновацій. Економічний часопис-ХХІ. 2012. № 3/4. С. 16-19.

10. Батченко Л.В., Бондар І.С., Русавська В.А. Бізнес-комунікації в міжнародному менеджменті: навчальний посібник. Київ : Ліра. 2017. 304 с.

11. Буник В. Свідоме лідерство: характеристика та етапи становлення. Академія гостинності. 2020. № 6. С. 60–65.

12. Комарова Е.В., Редина Н.И., Шмельєва С.А. Лідерство: Учебное пособие для студентов вузов. Днепропетровск: ДГФА. 2008. 286 с.

13. Москаленко В. В. Психологія соціального впливу: навч. посіб. Київ : ЦУЛ. 2007. 448 с.

14. Нестуля О.О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера. Уроки видатних підприємців: навч.посіб. / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля, В.В. Карманенко. К. : Знання. 2013. 358 с.

15. Нік Крейг. Лідерство починається з призначення. – К.: Фабула, 2019. – 240 с.

16. Розвиток лідерства / Л. Бізо, І. Ібрагімова, О. Кікоть, Є. Барань, Т. Федорів ; за заг. ред. І. Ібрагімової. — К. : Проект «Реформа управління персоналом на державній службі в Україні», 2012. 400 с.

17. Стиль управління та лідерство у подоланні криз. Антикризисний менеджмент: навч. посібник / Л.І. Скібіцька, В.В. Матвєєв, В.І. Щелкунов, С.М. Подреза. Київ: Центр учб. л-ри. 2014. С. 321–412.

18. The New Psychology of Leadership: Identity, Influence and

	<p>Power / Alexander S.Haslam, Stephen D. Reicher, Michael J. Platow 2011.</p> <p>19. The Psychology of Leadership: New Perspectives and Research /David M. Messick, Roderick M. Kramer. Mahwah, New Jersey London. 2005.</p>
ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)	
Дедлайни та перекладання	<p>Практичні завдання, які видаються викладачем, повинні бути виконані протягом 14 днів. У разі відсутності на занятті через поважні причини, студент зобов'язаний самостійно виконати завдання відповідно до методичних рекомендацій, розміщених на навчальній платформі Moodle.</p> <p>У ряді випадків допускається вільне відвідування студентами навчальних занять відповідно до «Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/</p> <p>Інформація щодо перездачі модулів розміщена в розділі «Оголошення» на навчальній платформі НУВГП https://exam.nuwm.edu.ua/</p> <p>Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/1/4273.pdf</p>
Правила академічної доброчесності	<p>Студенти повинні дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності, сумлінно та самостійно (крім випадків, що санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання, посилаючись на джерела, з яких береться інформація.</p> <p>Якщо у виконаному завданні виявлено запозичення з інших джерел без належного посилання, оцінка за таке завдання знижується.</p> <p>У випадку виявлення списування під час проведення поточного та підсумкового контролю, результати оцінювання такого студента скасовуються.</p> <p>Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj</p> <p>Кодекс честі студента https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj</p>
Вимоги до відвідування	<p>Пропущені заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Студент може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації.</p> <p>Індивідуальні технічні пристрої можуть вільно використовуватись студентами на заняттях для виконання практичних та ситуаційних завдань, роботи із статистичними даними.</p>
Неформальна та інформальна освіта	<p>В межах вивчення дисципліни наявна можливість перезарахування результатів навчання, набутих у</p>

	<p>неформальній та інформальній освіті. Положення про неформальну та інформальну освіту в НУВГП http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/ Для поглибленого вивчення курсу студентам рекомендовані онлайн-курси на наступних платформах. Prometheus. URL: https://prometheus.org.ua/ (Лідерство BASIC). EdEra — студія онлайн-освіти. URL: https://www.ed-era.com/ Happy Monday. URL: https://happymonday.ua/education Освітній ХАБ міста Києва. URL: https://eduhub.in.ua/ (Лідерство.)</p>
ДОДАТКОВО	
Правила отримання зворотної інформації про дисципліну	<p>Для отримання зворотного зв'язку використовується анкетування здобувачів освіти з метою оцінювання якості навчання та викладання. Результати анкетування розміщені на сайті НУВГП в розділі Моніторинг якості https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/vyo/proekti-dokumentiv</p>
Оновлення	Оновлення навчальної дисципліни здійснюватиметься щорічно за результатами опитування студентів, з ініціативи гаранта освітньої програми, випускників, роботодавців.
Навчання осіб з інвалідністю	Навчання осіб з інвалідністю здійснюється із застосуванням особистісно-орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної їх діяльності таких осіб відповідно до затверджених документів, протоколів та рішень https://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju
Інтернаціоналізація	<p>What Is Leadership? URL: https://www.mindtools.com/pages/article/newLDR_41.htm Leadership Basics. URL: https://www.managementstudyguide.com/leadership_basics.htm</p>

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекції 22 год.	Практичні 20 год.	Самостійна робота 78 год.
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН1		
Демонструвати вміння використовувати теорії, методи, функції менеджменту, принципи ринкової економіки, сучасні концепції лідерства.		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Знати основні концепції теорії лідерства, авторські підходи до типології лідерів, моделі лідерства. Розуміти роль і задачі лідера в глобальному світі та на мікрорівні; природу влади та лідерства. Опанувати методологію розвитку компетентностей сучасного лідера. Знати теорії особистості та їх використання в управлінській практиці. Оволодіти технологіями створення і просування особистого бренду лідера.	
Методи та технології навчання	Міждисциплінарне навчання, тестові завдання, демонстрація, робота в команді, лекція у формі діалогу, рольові ігри, обговорення.	
Засоби навчання	Навчальні посібники, підручники, мультимедійне обладнання, друкований роздатковий матеріал, методичні матеріали, таблиці, ілюстративні матеріали, презентації,	

	інструкції, положення.	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН7 Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Знати особливості використання адміністративних, економічних та соціально-психологічних методів менеджменту для забезпечення ефективного керування організацією.	
Методи та технології навчання	Проблемна лекція, мозковий штурм, навчальна дискусія, тестові завдання, навчання на основі досвіду, аналіз конкретних ситуацій (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ та задач, робота в команді, лекція у формі діалогу, проектна технологія, обговорення, ділові ігри.	
Засоби навчання	Навчальні посібники, підручники, наукові статті, інформаційно-комунікаційне обладнання, комп'ютерна техніка, програмні продукти, друкований роздатковий матеріал, графічні засоби, моделі, таблиці, відео-записи, презентації, інструкції.	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН8 Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи, самоменеджменту.		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Знати та уміти використовувати сучасні методики і технології самоменеджменту для розвитку лідерських здібностей. Опанувати технології індивідуального та групового прийняття рішень. Знати принципи організації командної форми робіт, підходи до формування команди, розподіл ролей в команді.	
Методи та технології навчання	Міждисциплінарне навчання, проблемна лекція, тестові завдання, демонстрація, аналіз конкретних ситуацій (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ та задач, робота в команді, лекція у формі діалогу, дебати, проектна технологія, творчий метод, обговорення.	
Засоби навчання	Навчальні посібники, підручники, наукові статті, інформаційно-комунікаційне обладнання, мультимедійне обладнання, програмні продукти, друкований роздатковий матеріал, монографії, моделі, таблиці, відео-записи, презентації.	
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів		60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали		40
Усього за дисципліну		100

ЛЕКЦІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ РОБОТИ

Тема 1. Лідерство та лідери в сучасному суспільстві.			
Результати навчання РН1	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 1	Література: 1; 3; 4; 5; 9; 12	Додаткові ресурси: Лідерство. URL: https://pidru4niki.com/17370921/menedzhment/liderstvo Лідерство в організації. URL: https://pidru4niki.com/1842112058998/menedzhment/li-derstvo_organizatsiyi Наукові концепції лідерства. URL:

			https://philosophy.umsa.edu.ua/storage/resources/docs/vELsY4anBNDbFY6J7NR48StMEfT3MdgYgutuOzON.pdf Теорії і концепції лідерства. URL: https://studfile.net/preview/5044135/page:3/
Опис теми	Предмет, завдання, проблематика дисципліни. Лідерство і керівництво як форми управління та формування спільноти людей. Сутність поняття «лідерство», основні категорії. Лідерство та управління: головні відмінності. Портрет сучасного лідера. Основні підходи до визначення феномену лідерства: психоаналітичний, біхевіористичний, гуманістичний, онтопсихологічний. Сутнісні характеристики лідерства, структура лідерства. Типові невдачі та помилки лідерів. Роль лідера в глобальному світі та на мікрорівні. Задачі лідера. Організаційне лідерство. Приклади успішних компаній.		
Тема 2. Типологія лідерства.			
Результати навчання PH1, PH8	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 4; 5; 7; 12; 15; 17	Додаткові ресурси: Сутність лідерства і його основні типи. URL: https://studfile.net/preview/5044135/page:3/ Види та типи лідерства. URL: http://psychology.univer.kharkov.ua/dist2020/materialy/MachnovskiyLekcii.pdf Типи (стилі) лідерства та керівництва. URL: https://vabos.com.ua/tipi-stili-liderstva-ta-kerivnictva-vidi-xarakteristika-funkci%D1%97/
Опис теми	Основні теорії лідерства. Інтеграційна концепція лідерства. Атрибутивна концепція лідерства. Харизматична концепція лідерства. Концепція перетворювального лідерства. Модель розподіленого лідерства. Теорія дистрибутивного лідерства. Етичне лідерство. Теорії емоційного лідерства, концепції сполучного лідерства та «гарячих груп». Аналіз існуючих підходів до типології лідерства. Формальні лідери. Неформальні лідери. Класифікація К. Левіна. Класифікація В.Ольшанського. Типи характеру лідера Г. Лассуелла. Порівняльні характеристики трьох категорій керівників (за Г. Екхардтом). Профілі (типи) лідерів за А. Едвардсом. Стилi лідерства. Експертне, емоційне, харизматичне та ситуаційне лідерство. Віртуальне лідерство. Трансформаційні та транзакційні лідери. Класифікація лідерів. Типи лідерства за М.Вебером.		
Тема 3. Влада та лідерство			
Результати навчання PH1, PH8	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 4; 5; 7; 12; 15; 17	Додаткові ресурси: Влада і лідерство в менеджменті. URL: https://pidru4niki.com/80514/ekonomika/vlada_liderstvo_menedzhmenti_vidi_vladi Лідерство та влада. URL: https://studfile.net/preview/5367100/page:21/ Компетентності лідерства. URL: https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/361994.pdf Складники формування лідерських компетенцій. URL: http://psae-

			jrnل.nau.in.ua/journal/6_68_2018_ukr/14.pdf
Опис теми	Влада, вплив і лідерство. Природа влади. Ключові форми влади. Ознаки прояву влади. Влада лідера. Форми влади та їх взаємодія. Реакція на застосування влади. Роль підлеглого. Джерела влади лідера в організації. Екпертна та харизматична влада. Рівні лідерства. Розвиток компетентностей сучасного лідера, його авторитет.		
Тема 4. Індивідуальне та групове лідерство			
Результати навчання РН1, РН8	Кількість годин: лекції - 3, практ. - 2	Література: 1; 3; 5; 6; 8; 16; 23	Додаткові ресурси: Лідерство в групах. URL: https://subject.com.ua/psychology/psyho_pedagog/34.html Прийняття групового рішення. URL: https://pidru4niki.com/1373112039154/psihologiya/priynyattya_grupovogo_rishennya . Процес прийняття групових рішень. URL: http://um.co.ua/1/1-1/1-139566.html Прийняття групового рішення. URL: https://studopedia.su/4_34720_priynyattya-grupovogo-rishennya.html
Опис теми	Типологія стилів керівництва за ознакою переважання одноосібних чи групових способів впливу на організацію виробничого процесу. Лідерство та прийняття рішень. Прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику. Індивідуальне прийняття рішень. Особливості групового прийняття рішень. Гендерні аспекти прояву лідерства.		
Тема 5. Ефективне управління командою			
Результати навчання РН1, РН7, РН8	Кількість годин: лекції – 2 практ. - 3	Література: 1; 2; 6; 7; 17	Додаткові ресурси: 5 навичок високоефективних команд. URL: https://executives.com.ua/5-navychok-vysokoeffektyvnykh-komand-dosvid-google/ Методика формування команди. URL: https://www.sworld.com.ua/simpoz8/103.pdf Формування команд. URL: https://stud.com.ua/60470/psihologiya/formuvannya_komand Лідерство, методи і стилі управління персоналом. URL: https://pidru4niki.com/12810419/menedzhment/liderstvo
Опис теми	Підходи до визначення команди. Ключові характерні ознаки команди. Принципи організації командної форми робіт. Цілі та ролі в команді. Фактори та критерії ефективної роботи команди. Підходи до формування команди. Приклади ефективних команд в бізнесі. Розподіл ролей в команді. Формування та розвиток навичок командної взаємодії. Командна згуртованість. Форми керівництва командою. Методи зміцнення команди. Стратегії і технології управління конфліктами, структурні та міжособистісні методи вирішення конфліктів. Стилi управління персоналом.		
Тема 6. Основи управління поведінкою індивідів та мотиваційний аспект лідерства.			

Результати навчання РН1, РН7, РН8	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 1; 2; 6; 7; 17	Додаткові ресурси: Поведінкові аспекти сучасного менеджменту. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2011-4_0-pages-101_106.pdf Управління поведінкою індивіда URL: https://studfile.net/preview/5350193/ Управління поведінкою персоналу. URL: http://btie.kart.edu.ua/article/view/133751 https://kneu.edu.ua/ua/dep_cond/
Опис теми	Поведінкові аспекти сучасного менеджменту. Соціально-психологічні характеристики особистості та управління її поведінкою в організації. Соціальні ролі в організації та особистісний потенціал працівника. Процес формування активності особистості, мотиваційна сфера особистості керівника. Потреби, мотиви і цілі як психологічна основа ціннісних орієнтацій особистості керівника. Закон ефекту. Теорія очікування.		
Тема 7. Комунікації в сучасних процесах управління. Вербальні та невербальні комунікації			
Результати навчання РН1, РН7, РН8	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 6; 7; 10; 14; 17	Додаткові ресурси: Комунікації в управлінні. URL: https://pidru4niki.com/14940807/menedzhment/komunikatsiyi_upravlinni , https://pidru4niki.com/85117/menedzhment/komunikatsiyi_upravlinni , http://rua.pp.ua/kommunikatsiya-upravlenii.html Навички ефективною комунікації. URL: http://lt.multycourse.com.ua/ua/print_page/theme/81 Види комунікацій. URL: https://pidru4niki.com/13731120/menedzhment/vidi_komunikatsiy Ефективні презентації. URL: http://gohigher.org/course-presentations Публічні виступи: думай як лідер, говори як оратор URL: http://cpls.kubg.edu.ua/hromada/statti/667-publichni-vystupy-dumai-iak-lider-hovory-iak-orator.html
Опис теми	Комунікації в управлінні. Поняття комунікації та її роль в процесі управління. Комунікаційний процес, його елементи та етапи. Види комунікацій. Вербальні та невербальні навички комунікації. Навички ефективною комунікації. Специфіка невербальних засобів управлінського спілкування. Успішні виступи та презентації. Комунікація в умовах кризи. Лідер як майстер комунікації.		
Тема 8. Психологічні аспекти лідерства. Емоційне та харизматичне лідерство			
Результати навчання РН1, РН7	Кількість годин: лекції – 2 практ. - 2	Література: 1; 6; 8; 11; 13; 14; 16; 18;19	Додаткові ресурси: Психологічні аспекти управління персоналом. URL: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2018/2018_2/14.pdf Типи особистості та професії. URL: https://mik.dcz.gov.ua/publikaciya/typy-osobystosti-ta

			<p>profesiyi Яких працівників варто позбутися. URL: https://kadrhelp.com.ua/yakyh-pracivnykiv-varto-pozbutysya-typu-prychyny-pravyla Роль міжособистісних стосунків в становленні трудового колективу. URL: https://works.doklad.ru/view/A6qeNauqG3E.html Стилі керівництва. URL: https://stud.com.ua/42641/menedzhment/stili_kerivnitstva Психологічні особливості керівництва. URL: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/icgn/1lesko_psiholog_upravlin_organizaciyi/322.html Харизма лідера. URL: http://psychologis.com.ua/harizma_lidera_r_gandapas.htm Емоційний інтелект. URL: https://eduhub.in.ua/courses/emociyniy-intelekt</p>
Опис теми	<p>Теорії особистості та їх використання в управлінській практиці. Індивідуально-психологічні, психофізіологічні властивості особистості та врахування їх в системі управління. Харизма як об'єкт дослідження. Харизма і мотивація. Харизма та влада. □ Харизма та управління людьми. Харизма та міжособистісні взаємовідносини. □ Основні моделі харизматичного лідерства. Особистість харизматичного лідера. Поведінка харизматичного лідера. Поняття емоційного інтелекту. Складові емоційного інтелекту. Головні положення теорії емоційного інтелекту. Емоційне лідерство. Навички емоційного лідера. Стилі емоційного лідерства. Відновлення і розвиток лідерських здібностей. Модель емоційного лідерства М.Кетс де Вріс. Керівництво командою на основі емоційного інтелекту.</p>		
Тема 9. Розвиток і саморозвиток лідера			
Результати навчання PH1, PH7	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 1; 6; 8; 11; 13; 14; 16; 18;19	Додаткові ресурси: Структура лідерських якостей особистостей. URL: https://www.slideshare.net/ssuser547571/ss-55989706 Основні лідерські риси та їх зміст. URL: https://studopedia.org/14-21731.html Розвиток лідерства. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiFvZ-Mg-DyAhVLh_0HHdIIChoQFnoECA4QAQ&url=http%3A%2F%2Fwww.ucs-hrm.org.ua%2Fdownload-document%2F351-navchalniy-posibnik-rozvitok-liderstva.html&usg=AOvVaw3CBfmJzqwHYTTUSrLeP0Cq
Опис теми	<p>Особистість і лідерство. Моделі особистості. Структура лідерських якостей. Базові якості лідера, блоки якостей лідера. Основні способи позиціонування лідерських якостей, розвитку лідерського потенціалу. Феномен успішного керівництва як поєднання вроджених задатків і набутого досвіду особистості. □ Якості лідера і його поведінка. Цінності і установки. Інструментальні і термінальні цінності. Потенціал і</p>		

компетентність.			
Тема 10. Роль лідера у формуванні корпоративної культури організації			
Результати навчання РН1, РН8	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 1	Література: 1; 2; 6; 7; 11; 13	Додаткові ресурси: Створення корпоративної культури. URL: https://hurma.work/blog/stvorennya-korporativnoyi-kulturi/ Роль лідера у формуванні групової культури. URL: https://stud.com.ua/34166/menedzhment/rol_lidera_for_muvanni_grupovoyi_kulturi Етика лідерства. URL: https://www.unodc.org/documents/e4j/IntegrityEthics/E4J_Integrity_and_Ethics_Module_4_final_UKR.pdf , https://stud.com.ua/51758/menedzhment/etika_lidera Особистісні фактори ефективності лідера. URL: https://stud.com.ua/34151/menedzhment/osobistisni_faktori_efektivnosti_liderstva
Опис теми	Значення культури організації. Етичні цінності організації. Лідер як соціальний архітектор. Значення культурних цінностей та роль лідера у формуванні корпоративної культури організації. □ Створення образу майбутнього і визначення стратегії. Стратегічне лідерство. Передбачення майбутнього і стимулювання діяльності. Відбір і соціалізація співробітників. Особиста етика. Фактори успішного лідерства.		
Тема 11. Імідж лідера. Створення і просування особистого бренду лідера			
Результати навчання РН1, РН8	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 1; 2; 6; 7; 11; 13	Додаткові ресурси: Іміджологія. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/l_1776_66617386.pdf Імідж і репутація. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/34686/Im-i-rep-1.pdf?sequence=1&isAllowed=y Формування та розвиток іміджу. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjC-MXVhODyAhXYgP0HHcwBAcc4ChAWegQIDBAB&url=https%3A%2F%2Fzfp.edu.ua%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Fkonf%2Fformuvannya_ta_rozvytok_imidzhu.pdf&usg=AOvVaw3LQxxlWI0x2wK0uRCs0TDm Як розвивати особистий бренд через лідерство. URL: https://biz.nv.ua/ukr/experts/jak-rozvivati-osobistij-brend-cherez-liderstvo-2511728.html
Опис теми	Поняття «іміджологія». Поняття «імідж». Зовнішній та внутрішній імідж. Імідж ділової людини. Фактори, що впливають на імідж керівника. Зовнішні та внутрішні складові іміджу. Створення іміджу. Важливі якості для досягнення успіху. Гештальтпсихологія для практики іміджології. Технологія створення і просування особистого бренду лідера. Цінність управлінського консультування.		

Лектор

Кожушко Л.Ф., д.т.н., професор